

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 111. Quid præterea notandum sit circa materiam voto aptam vel meliorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

solvitur argumentum *Suar*: nam disparitas est
quòd votum jejunii ex vi sua comprehendit
& determinatum sit ad omnes & singulos dies
illius mensis, & consequenter vi illius exigitur
ut hos mihi determinem observandos præ illis
si observare non possim omnes. Ad rationem
Sanch. disparitas est, quòd votum, & non propo-
situm, inducat obligationem, quæ semper debet
de re humano modo cognoscibili, hoc autem
votum esset de re humano modo incognoscibili
quia nemo unquam poterit scire, an debitam dili-
gentiam adhibuerit, præsertim in peccatis, quæ
minùs advertenter fiunt. *Si dicas*, Præceptum natu-
rale obligat ad omnia venialia etiam indeliberata
vitanda, ergo etiam potest obligare votum
R. N. conseq: ad obligationem Præcepti naturalis
sufficit Potentia physica implendi, habet autem
homo potentiam physicam cavendi omnia venialia,
è contrà obligatio voti, cum sit libera à vovente ipso,
respicit potentiam ejus moralem
non enim voluit se obligare ad aliquid morale
impossibile; homo autem non habet potentiam
moralem ad cavenda collectivè omnia venialia
Vide dicta Lib. I. à num. 780.

404 Q. II. *Ad quid teneatur, qui vovit confiteri
omnia venialia.* R. Tenetur confiteri ea, quæ fecerit
& memoriæ occurrant: quòd si aliqua præterea
post Confessionem occurrant, expectare potest
sequentem Confessionem, licet communicare
velit, nam votum debet censerit factum de illis
quæ ante Confessionem memoriæ occurrerent
ita *Sanch. c. 5. n. 20.*

405 Q. III. *Quid præterea notandum sit circa materiam
voto aptam vel meliorem.* R. Seqq. §.
An materia sit voto apta vel inepta, judicandum est

non ex tempore, in quo, sed pro quo fit votum, sic in naufragio voves Confessionem, quamvis pro tempore, in quo es, materia sit impossibilis, est tamen possibilis pro tempore, pro quo voves, nempe cum evaseris, hinc ligat votum, ita *Tambur. L. 3. c. 15. §. 5. num. 5.*

§. 2. Quando materia, dum voves, non est apta ⁴⁰⁶ pro eo tempore, pro quo voves, licet postea fiat apta, votum non fit validum, nam quod initio fuit invalidum, tractu temporis non convalescit, v. g. si ex fine malo vel indifferente vovisti non adire certam domum, quamvis postea fieret lupanar, non tenereris eam vitare ex voto, quod se ad hoc motivum non extendebat, *Tamb. à num. 7.* Aliud est in casu, quem posuimus *num. 375,* ibi enim erat idem finis & idem motivum intra tempus, quod comprehendebatur à voto.

§. 3. Quando materia antè, cum fieret votum, ⁴⁰⁷ apta, per tempus fit inepta, votum per hoc tempus suspenditur; sic si vovisti non adire istam domum ob certam puellam, quæ ibi est, & tibi facit periculum, si ea absit, votum suspenditur, potesque domum ingredi; si ea redeat, votum redit; si ea moriatur, votum omnino cesfat. Quod si puella alia etiam periculosior eò veniret aut rediret, non tenereris vi voti vitare, nam ad hanc non extendebat se tuum votum initio, ergo nec postea, *Tamb. supra.*

§. 4. Ut aliquid dicatur esse impeditivum ⁴⁰⁸ majoris boni, ideoque votum sit invalidum, non est satis, quod sit impeditivum majoris boni cujuscunque, sic enim vix ulla vota valerent, cum semper dari possit aliquid melius impossibile cum illo, quod vovemus, sed debet esse impeditivum majoris boni, quod vovens habeat tunc, cum vovet; item secundum *Gob. num. 70.*

Votum

Votum debet esse de re meliori, quàm sit res illi cui privativè & directè opponitur res voto promissa, hinc valet votum perpetuò servari in hospitali, quamvis te impediatur à Religione, quòd sic servire melius est, quàm non servire; è contra votum nubendi, per se loquendo, non valet, quòd impedit cœlibatum, quem habes, & qui deest melior est quàm connubium, etiamsi voveris connubium cum paupere puella, inquit *Tamb.* num. 4. & 6; de isto tamen voto non nubendi videri potest etiam *Gob.* T. 10. n. 42. & 406. *Idem* T. 11. à n. 270. Addit *Tamb.* §. 1. n. 5. contra *Sanch.* n. 24. Votum prius factum valere, quamvis postea voveas aliquid melius impossibile cum prioris poteris tamen, si voles, illud prius votum commutare in posterius.

409 §. 5. *Valent. Sanch. & alii cum Rayn.* putant ad valorem voti sufficere, si res votiva in se absolutè melior, quamvis non sit melior etiam respectivè ad voventem, prout est particularis persona, sed meritò contradicunt alii cum *Gob.* n. 7. & cum *Moya* T. 2. q. 1. n. 18, cum enim vovens hanc suam actionem vel omissionem devoveat, hæc non acceptatur à Deo, si hinc & nunc non sit Deo gratior quàm oppositum: deinde ad intentionem voventis parum attinet, quòd res aliis sit melior, si non sit talis, cum voto suo tendat in utilitatem suam, & hæc ipsa est majus beneplacitum Dei, cujus voluntas est nostra singulorum sanctificatio.

410 §. 6. Si quis sic voveat, *hodie vel jejunabo me inebriabo*, totum votum est irritum, quòd ut valeret, deberet voventi esse libertas ad eligendum utrumlibet, malum autem nemo potest eligere, *Sanch.* c. 10. num. 17. *Castrop.* p. 8. n. 1. *Gob.* num. 79. Si tamen intentio voventis est

conco
si a
se in
cum
fueri
cio
disju
præf
cum
eligi
§.
ero C
nullu
meli
gion
pote
com
miti
ad al
riun
nor
ingr
nici,
Burg
quia
non
ram
valio
meli
dein
facer
neut
Tam
S. F
prio
conco

conditionata tantum, ita ut voveret jejunare, si ante prandium non haberet voluntatem se inebriandi, votum valeret, ita iidem Authores cum *Tamb. c. 15. §. 5. n. 9.* In dubio autem, an intentio fuerit disjunctiva an conditionata, quamvis suspicio esset pro conditionata, censeretur debet fuisse disjunctiva, tum quia verba erant disjunctiva, præsumi autem debet, quod mens concordaverit cum verbis; tum etiam, quia in dubiis minimum eligi potest.

§. 7. Si quis sic voveat, *non ero Religiosus, vel 411*
ero Carthusianus; item, *voveo esse Carthusianus vel nullus Religiosus*, votum probabiliter valet, quia melius est esse conditionatè obligatum ad Religionem, quàm nullo modo, *Laym. Sanch. Gob. n. 36.* potest tamen votum illud ab ipso vovente commutari in absolutum de Religione alia etiam mitiore, quia melius est esse absolutè obligatum ad aliquem Ordinem, v.g. *Canonicorum Regularium*, quàm conditionatè ad Ordinem *Carthusianorum* vel ad nullum: Consequenter qui vovet ingredi, v.g. Ordinem *S. Francisci* & non *S. Dominici*, quamvis secundum *Castrop. §. 5. num. 16. & Burgh. Centur. 3. Cas. 13.* videatur invalidè vovere, quia pars materiæ, quam voveret, scilicet non ingredi Ordinem *S. Dominici*, est inepta voto, tamen secundum *Sanch. c. 8. n. 47.* aliòsque plures validè voveret, quia Votum illud directè est de bono meliore, quamvis indirectè aliud bonum excludat; deinde quia melius est hoc unum ex obligatione facere, quàm liberum esse ad utrumque, quorum neutrum fortè faceret: Has sententias ut conciliet *Tamb. sic ait §. 4. n. 7.* si voveas ingredi Religionem *S. Francisci* & non *S. Dominici*, quia iudicas priorem esse tibi aptissimum, posteriorem autem non

non esse aptum, Votum valet ; si autem finè
 causa temerè tibi tollas libertatem ad Ordine
 S. Dominici, Votum non valet ; & eodem mo
 loquere de aliis, v. g. si voveas non orare
 flexis genibus, non dare eleemosynam, nisi semp
 fit major quàm unius aurei, quàmvis *Castrop.* di
 ejusmodi Vota esse invalida , quia habent
 adjunctum, *non orabo stans, non dabo eleemosyna
 medi aurei*, quæ sunt materia inepta Voto, tam
 si adsit honesta causa hæc adjungendi, ma
 riæ istæ non erunt Voto ineptæ.

412 §. 8. Quàmvis aliquis voveat Religionem
 ut lautè vivat, tamen materia est de meliori,
 Votum valet , quia lautus victus non est fin
 principalis, sed tantùm causa impulsiva.

413 §. 9. Probabile est, quòd Votum Carthusia
 nunquam, nè in infirmitate quidem & pericu
 mortis, comedendi carnes, sit de meliori bon
 spectatis circumstantiis Statùs & Regulæ, adeoq
 obliget, *Tambur. c. 16. §. I. n. 1.* Vide *Busenba*
 referendum num. 769.

414 §. 10. Si finis Voti sit res omnino indifferens,
 si voveas jejunium, ut parcas sumptibus ; eleem
 synam, ut non videaris avarus, vota sunt invalida
 quia Votum non acceptatur à Deo, nisi res vove
 tur, prout honesta est, *Suar. L. 4 n. 5. Sanch. c. 7. n. 1.*
Castrop. §. 3. num. 6. Illsung T. 5. n. 93 : è com
 quàmvis materia & finis secundùm se sit indiff
 rens, si tamen imbibat aliquid honestum, v
 agnitionem divinæ bonitatis donantis re
 optatam, Votum valet, uti si voveas jejunium
 ut obtineas scientiam, honorem, valetudine
 à Deo, quia honestum est intendere talem finem
 consequi per donationem divinam, *Laym. L. 4. T. 1.*
c. 2. n. 10. Castrop. suprà, Gob. num. 60.

§. 11. Ut res indifferens sit materia Voti 415
 ratione boni finis, debet esse apta ad bonitatem
 talis finis, hinc non valent hæc Vota, ob reve-
 rentiam non præscindendi ungues die festo,
 nunquam spuendi in templo, non comedendi
 capita animalium ad honorem S. Joannis decapi-
 tati, non nendi die Sabbathi ad honorem
 B. Virginis &c, quia hæc materiæ sunt vanæ &
 inutiles ad istos fines. *Gob. n. 61.* Valerent tamen
 Vota, si hæc ob aliquam circumstantiam pertine-
 rent ad aliquam virtutem, uti si multum delecta-
 reris cibo è capitibus animalium, & voveres
 abstinere ex motivo temperantiæ; si affectu nendi
 retardareris ab oratione, & voveres non nere,
Tambur. c. 15. §. 2. num. 9. Gob. n. 64, qui num. 63.
 ad dignoscendum, sitne Votum irritum nec ne
 ratione finis extrinseci, dat hanc regulam:
Omnis ille & solus finis extrinsecus irritat votum,
pro quo sine obtinendo irreverenter & ineptè oramus
expressè Deum, quoties enim vovendo volumus obti-
 nere aliquid, toties illud à Deo petimus saltè impli-
 citè, non auderemus autem à Deo petere indecen-
 tia, vel non conducentia neque ad ipsius honorem
 neque ad salutem nostram vel Proximi, unde
 votum jejunii, ut obtineas divitias, præcisè in divi-
 tiis sistendo & non referendo ad bonum usum,
 est irritum, *Suar. Sanch. Gob. num. 65.*

§. 12. Votum bibendi mediocriter vel ludendi 416
 honestè, si fiat absolutè, & importet obligationem
 absolutam ad potum vel lusum, est de re prorsus
 indifferente, vel saltem non est de meliori, quia
 sæpe melius est ab his abstinere, hinc non valet:
 Si tamen esset conditionatum, & sic diceret,
Quandocunque bibam, faciam mediocriter; quando-
cunque ludam, honestè ludam, est de meliori bono,

R

&c

& valet, quia supposito, quòd bibam vel ludam
semper melius est ista facere mediocriter
honestè.

417 §. 13. **Votum non vovendi**, si sit absolutè
excludens omnem libertatem vovendi, est irritum
quia impedit majus bonum, nam absolutè melius
est vovere quàm non vovere; si autem voveat
non vovere temerè, vel inconsulto Confessario aut
viro prudente, **Votum valet**, quia tantùm excludit
hoc, quod malum est, nempe temeritatem &
imprudenciam, nec opponitur voto secundùm se.
Quòd si tamen postea memor **Voti** antecedentis
voveas temerè aut nemine consulto, peccas quidem
contra antecedens **Votum**, attamen non moraliter,
nam suppono non esse temeritatem vel
imprudenciam gravem; posterius tamen **Votum**
est validum: Si autem postea voveres immemor
antecedentis **Voti**, dubitatur, an posterius **Votum**
valeat, & videtur distinguendum, nam si antea
cum priori **Voto** habuisti expressam voluntatem
non obligandi te unquam in posterum, si forte
voveres immemor illius prioris **Voti**, posterius
Votum erit invalidum, quia prior voluntas
non obligandi se videtur adhuc moraliter manere,
ideòque Deus non acceptabit posterius **votum**,
si autem non habuisses talem expressam voluntatem,
postremum **Votum** esset validum, quia
haberet omnia ad valorem requisita, ita quoad
omnes partes *Suar. L. 2. c. II. n. 5. Sanch. c. 8. à n. 14.*
Castrop §. 5. n. 3. & alii.

418 §. 14. **Votum non petendi dispensationem**,
si sit absolutum, est invalidum, quia dispensatio
sæpe est necessaria vel melior voventi; sed **votum**
non petendi dispensationem sine causa, est validum,
Sanch. num. 21. Castrop. num. 4. Tamb. §. 4. n. 8.

Si autem non constet de intentione, censendum est fuisse de non petendo sine causa, tum quia nemo præsumitur malè voluisse vovere, tum etiam quia quando certus est actus, in dubio standum est pro ejus valore.

§. 15. Votum non admittendi Prælaturam vel dignitatem, si fiat ex humilitate vel ad vitanda pericula, valet, quia majus bonum est rejicere onus, in se quidem bonum & perfectum, at tamen majori perfectioni subjecti oppositum vel periculosum, quàm admittere, *Tamb. n. 5, quod Gob. n. 71.* dicit esse certum, quia Ecclesia approbavit votum, quod in Societate JESU fit de non admittendis dignitatibus; idem putat *Suar. de Voto non suscipiendi sacros Ordines*, sed, per se loquendo, meritò contradicit *Tambur. n. 10*, quia, per se loquendo, afferunt majus bonum nec tantum periculum.

§. 16. Votum Religiosi, impuberis, uxoris, servi, de materia per se quidem bona & honesta, sed illis legitimè quoad substantiam interdicta, est irritum, quia Votum non debet adversari Præcepto, nam melius est observare Præceptum, quàm transgredi; si autem materia tantum quoad modum interdicta sit, v. g. si Superior prohibuerit, ne subditus absque suo consensu jejunaret, Votum subditi de jejunando sub conditione impetratæ licentiæ valet, quia jejunium cum licentia non prohibebatur, hinc qui sic vovisset, teneretur petere licentiam, alioquin irrisoriè vovisset. *Si dicas*, saltem ille, cui materia quoad substantiam est interdicta, poterit vovere sub conditione impetratæ dispensationis, sicuti duo prohibiti contrahere matrimonium, possunt sibi illud promittere sub conditione impetratæ dispensationis. *R.* Disparitatem esse, quod promissio humana, qualis est illa matrimonii,

spectet tantum materiam promissario utilem & in se honestam, è contrà Votum spectat materiam meliorem & Deo gratiorem, Deo autem, per loquendo, gratius est Præceptum servari, quam ab eo per dispensationem eximi.

- 421 §. 17. Probabile est, quòd votum factum in gratiarum actionem pro re mala, v.g. pro obrecta injusta victoria, vel filio ex fornicatione, sit validum, quia non agis gratias pro victoria ex ea parte, quâ est injusta vel à te processit, sed quatenus processit à Deo, qui meritò potuisset impedire, ita *Suar. L. 2. c. 5. n. 19. Castrop. P. 8. §. 3. n. 4.* contra *Sanch. Lesf. & Lay.* Similiter secundum *Gal.* n. 67. valet votum, si dicas, *voveo me fore Religiosum, si in duello proximo occidero potius Adversarium, quam ille me.*

Materiam absolutè levem non substanti gravi obligationi, dicam *Lib. 5. num. 233.*

- 422 Q. 112. *Quomodo peccet, qui vovet illicita, vel indifferentia, vel ob malum finem; aut qui talia vota exequitur. R. §. 1.* Si solus finis voventis sit venialiter malus, præter peccatum, quod est desiderium illius finis mali, etiam committitur veniale contra Religionem, quia irreligiosum est ad Deum offensam abuti voto, quod per se ad cultum Dei ordinatur: est autem veniale tantum, quia solummodo est defectus in modo vovendi ex fine extrinseco, qui non redundat in materiam voti nec obligationem minuit, adeoque culpam venialem excedere non potest.

- 423 §. 2. Si res promissa sit mortaliter turpis, vovetur promittatur propter finem mortaliter turpem, esto exterius tantum finem animo promittendi vel explendi fiat, præter malitiam pravi desiderii est mortale contra Religionem, quia promittitur offer